

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11CoPr/8/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114223973
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7114223973.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Martina Kolesára a JUDr. Zuzany Matyiovej v spore žalobkyne: Q. Q.Á., nar. XX.X.XXXX, bytom O. X, S., zastúpená JUDr. Jurajom Špirkom, advokátom, so sídlom Floriánska 19, Košice, proti žalovanému: Stredisko sociálnej pomoci mesta Košice, Garbiarska 4, so sídlom Garbiarska 4, Košice, IČO: 00 696 871, o neplatnosť skončenia pracovného pomeru a o náhradu mzdy, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Košice I z 29.6.2016, č. k. 13Cpr/3/2014-112

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice I (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáha určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru v skúšobnej dobe a náhrady mzdy pri neplatnom skončení pracovného pomeru (I) a rozhodol tiež o trovách konania tak, že žiadnemu z účastníkov nárok na ich náhradu nepriznal (II). Žalobkyňa neplatnosť skončenia pracovného pomeru v skúšobnej dobe odôvodňovala v dvoch argumentačných líniách. V tej prvej poukazovala na to, že k platnému dojednaniu skúšobnej doby medzi stranami vôbec nedošlo, pretože k uzavretiu písomnej pracovnej zmluvy obsahujúcej tiež dohodu o skúšobnej dobe došlo až po vzniku pracovného pomeru. V druhej argumentačnej línii žalobkyňa vyvodzovala neplatnosť skončenia pracovného pomeru v skúšobnej dobe od skutočnosti, že žalovaný jej doručil oznámenie o skončení pracovného pomeru v skúšobnej dobe až po uplynutí skúšobnej doby.

2. Prvoinštančný súd v napadnutom rozsudku skutkovo vyšiel zo zistení, že žalobkyňa ako zamestnanec a žalovaný v hmotnoprávnom postavení zamestnávateľa uzavreli dňa 29.4.2014 pracovnú zmluvu, na základe ktorej dňom 1.5.2014, dohodnutým pre nástup žalobkyne do práce, vznikol medzi stranami pracovný pomer na dobu určitú do 31.10.2014. V tejto pracovnej zmluve sa podľa zistenia súdu prvej inštancie strany dohodli na skúšobnej dobe v trvaní 3 mesiacov. Prvoinštančný súd skutkovo ďalej vyšiel z toho, že dňa 31.7.2014 žalovaný podal na poštovú prepravu list - oznámenie o skončení pracovného pomeru v skúšobnej dobe, ktoré bolo žalobkyni do vlastných rúk doručené poštovým doručovateľom dňa 4.8.2014. Naproti tomu súd prvej inštancie nemal za preukázané doručovanie oznámenia o skončení pracovného pomeru v skúšobnej dobe žalobkyni osobne dňa 23.7.2014, kedy podľa tvrdenia žalovaného žalobkyňa takto doručovanú písomnosť odmietla prevziať. Súd prvej inštancie vo svojich úvahách vedúcich k tomuto záveru podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku vyšiel z toho, že toto tvrdenie žalovaného nie je vierohodné jednak preto, že v oznámení, ktoré doručoval zamestnávateľ žalobkyni poštou nebola zmienka o tom, že žalobkyňa odmietla prevziať takéto oznámenie už dňa 23.7.2014 a jednak i preto, že zamestnávateľ vôbec pristúpil k opätovnému doručovaniu tejto písomnosti poštou, za situácie keď povinnosť doručovať prostredníctvom poštového doručovateľa, už osobne doručenú (odmietnutú) písomnosť, nevyplývala zo žiadneho právneho predpisu. Výrok o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil s odkazom na ust. § 142 ods. 1 O.s.p. plným procesným úspechom žalovaného

zakladajúcim inak právo na náhradu trov konania na jeho strane a skutočnosťou, že mu v konaní žiadne trovy nevznikli.

3. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie s návrhom, aby ho odvolací súd zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie, eventuálne, aby ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V odvolaní žalobkyňa vytkla napadnutému rozsudku tiež skutkovú vadu, ktorej sa súd prvej inštancie dopustil tým, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu ohľadne času uzavretia pracovnej zmluvy. Žalobkyňa v tejto súvislosti poukázala na to, že na podklade vykonaného dokazovania sa stali zrejmyimi okolnosti, za ktorých bola medzi stranami uzavretá pracovná zmluva. Tvrdila, že už na pracovnom pohovore dňa 27.4.2014 došlo medzi stranami k ústnej dohode o založení pracovného pomeru, že podľa dojednania so žalovaným nastúpila do práce dňa 2.5.2014, a že až 3. alebo 4. deň po nástupe do práce jej bola predložená a ona podpísala pracovnú zmluvu. Žalobkyňa v tejto súvislosti argumentovala, že v čase medzi pracovným pohovorom dňa 27.4.2014 a nastúpením do práce dňa 2.5.2014 so žalovaným v osobnom kontakte nebola, čo podľa jej názoru vylučuje, aby k uzavretiu písomnej pracovnej zmluvy došlo dňa 29.4.2014 tak, ako je to uvedené v pracovnej zmluve. Žalobkyňa zároveň poukázala na to, že ani riaditeľ organizácie žalovaného MUDr. X. B., PhD., MPH. a ani žiadna z vypočutých svedkýň - Mgr. P. B. (asistentka riaditeľa) a Q. Q. (zmenová sestra) nevedeli uviesť, kedy bola písomná pracovná zmluva uzavretá, a že naopak svedkyne A. Z. a S. V. vo svojich svedeckých výpovediach potvrdili, že žalobkyňou tvrdený postup pri uzatváraní pracovnej zmluvy bol zamestnávateľom realizovaný aj v ich prípade. Žalobkyňa namietala v tejto súvislosti, že hoc súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku ako jedno zo všeobecných východísk svojich úvah uviedol, že skúšobnú dobu nemôžu účastníci pracovného pomeru dohodnúť po jeho vzniku a napriek tomu, že odôvodnení sa zmienil i o tom, že neplatnosť dohody o skúšobnej dobe vzhľadom na uzavretie písomnej pracovnej zmluvy až po vzniku pracovného pomeru bola žalobkyňou prezentovaná ako jeden z dvoch dôvodov neplatnosti skončenia pracovného pomeru v skúšobnej dobe, pri právnom posúdení veci prvoinštančný súd tieto skutočnosti podľa žalobkyne nijak nezohľadnil. Odôvodnenie napadnutého rozsudku vo vzťahu k týmto skutočnostiam je zároveň podľa výhrad odvolateľky zmatečné a nedostatočné až do tej miery, že tým došlo podľa jej názoru k zásahu do jej ústavného práva na spravodlivý proces. Svojimi odvolacími námietkami poukazujúcimi na nedostatky riadneho odôvodnenia napadnutého rozsudku, na prítomnosť skutkovej vady, spočívajúcej v nesprávnych skutkových zisteniach na základe vykonaných dôkazov a na nesprávne právne posúdenie veci, podľa posúdenia odvolacieho súdu žalobkyňa uplatnila odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) C.s.p. V odvolaní žalobkyňou formálne označený a citovaný odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a) C.s.p. nebol podopretý konkrétnymi odvolacími námietkami a výhradami, ktoré by v akomkoľvek smere poukazovali na nedostatky podmienok konania, a tak podľa posúdenia odvolacieho súdu nebol tento ďalší odvolací dôvod žalobkyňou účinne uplatnený. Odvolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p. i tak na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, musí odvolací súd prihliadať, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

4. Žalovaný sa vo vyjadrení k odvolaniu stotožnil so skutkovými závermi i so spôsobom právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie, pričom ani námietku žalobkyne, ktorou poukázala na nedostatky odôvodnenia napadnutého rozsudku nepovažoval za dôvodnú, majú v tejto súvislosti za to, že ňou žalobkyňa nevyjadrila konkrétne nedostatky dokazovania, jeho hodnotenia a odôvodnenia, ktoré odvolaním napáda. Žalovaný vo vyjadrení akcentoval, že o skončení pracovného pomeru v skúšobnej dobe bola žalobkyňa informovaná ústne a argumentoval v tejto súvislosti, že zákon nedostatok písomnej formy skončenia pracovného pomeru nesankcionuje neplatnosťou. Žalovaný poukázal na to, že žalobkyňa skutočnosť ústneho informovania o skončení pracovného pomeru v skúšobnej dobe v konaní nepopierala a nespochybnil ju ani súd prvej inštancie. Svedčí o nej podľa jeho názoru tiež faktické správanie sa žalobkyne, keď do skončenia skúšobnej doby vyčerpala dovolenku a po jej skončení už do práce nenastúpila. V ďalšej časti vyjadrenia žalovaný polemizoval zo skutkovým záverom súdu prvej inštancie o nepreukázaní jeho tvrdenia o odmietnutí prevzatia oznámenia o skončení pracovného pomeru v skúšobnej dobe žalobkyňou dňa 23.7.2014 a prezentoval názor, že svedeckými výpoveďami MUDr. X. B., PhD., MPH. a Mgr. P. B. bola táto skutočnosť v konaní preukázaná. Žalovaný sa v tejto súvislosti nestotožnil s úvahami súdu prvej inštancie, podľa ktorých osobné doručovanie oznámenia o skončení pracovného pomeru v skúšobnej dobe žalobkyňi dňa 23.7.2014 sa nejaví byť vierohodné vo svetle toho, že v oznámení, ktoré bolo doručované poštou o tom niet zmienky, a tiež toho, že zamestnávateľ vôbec pristúpil k opätovnému doručovaniu tejto písomnosti. Žalovaný v tejto súvislosti argumentoval, že žiaden právny predpis neurčuje obsahové náležitosti oznámenia o skončení

pracovného pomeru v skúšobnej dobe a jeho opätovné doručovanie nad rámec zákona v záujme právnej istoty, nemôže byť na jeho ujmu. I napriek týmto výhradám, smerujúcim vo svojej podstate len voči odôvodneniu napadnutého rozsudku, žalovaný považoval z hľadiska právneho posúdenia za rozhodujúce to, že tak či onak v posledný deň skúšobnej doby podal na poštovú prepravu žalobkyni adresované oznámenie o skončení pracovného pomeru v skúšobnej dobe, pričom skutočnosť, kedy toto oznámenie bolo žalobkyni doručené už je podľa jeho argumentácie bezvýznamná, nakoľko Zákonník práce doručenie oznámenia po uplynutí skúšobnej doby nesankcionuje neplatnosťou tohto právneho úkonu. Žalovaný nesúhlasil s tvrdením žalobkyne, že k uzavretiu písomnej pracovnej zmluvy došlo až po tom, čo nastúpila do práce; vo vzťahu k tejto spornej skutočnosti sám tvrdil, že k rokovaniu o uzavretí pracovnej zmluvy došlo dňa 27.4.2014 a k podpísaniu pracovnej zmluvy došlo tak ako je to na nej uvedené dňa 29.4.2014, kedy zároveň došlo k zaregistrovaniu strán z ich pracovného pomeru v Sociálnej poisťovni. Žalovaný vyjadril názor, že žalobkyňa nepreukázala skutočnosť vylučujúcu ju z možnosti podpísať pracovnú zmluvu v deň, ktorý je v tejto zmluve uvedený. Pokiaľ si na dátum uzavretia pracovnej zmluvy nepamätal MUDr. X. B., PhD., MPH, žalovaný tvrdil, že je pochopiteľné, že si riaditeľ jeho organizácie s takmer 90 zamestnancami podrobnosti uzatvárania každej pracovnej zmluvy nemôže pamätať. K výpovednej hodnote svedeckých výpovedí A. Z. a S. V. žalovaný uviedol, že jednak tieto svedkyne sa k spornej skutočnosti okamihu uzatvorenia písomnej pracovnej zmluvy so žalobkyňou priamo nevyjadrovali a jednak, že výpoveď A. Z. je potrebné vyhodnotiť ako nevierohodnú so zreteľom na to, že táto svedkyňa je bývalou zamestnankyňou žalovaného, ktorá spoločne so žalobkyňou na preskúmanie postupu žalobcu podala podnet Inšpektorátu práce a na zmenovú sestru Q. Q. sťažnosť Komore sestier a pôrodných asistentiek.

5. Žalobkyňa vo svojej odvolacej replike odmietla tvrdenie žalovaného, aby v konaní nepopierala skutočnosť ústneho informovania o skončení pracovného pomeru v skúšobnej dobe a poukázala pritom na to, že v konaní pred súdom prvej inštancie tvrdila, že síce mala tušenie, že žalovaný s ňou mieni pracovný pomer skončiť, avšak na jej dotaz ani riaditeľ organizácie žalovaného MUDr. X. B., PhD., MPH, ani personalistka Z. W., a ani zmenová sestra Q. Q. túto skutočnosť nepotvrdili. Žalobkyňa nesúhlasila ani s tvrdením žalovaného o uzavretí pracovnej zmluvy dňa 29.4.2014 a už len zopakovala, že k uzavretiu pracovnej zmluvy v tento deň nemohlo dôjsť preto, že v čase medzi pracovným pohovorom a nastúpením do práce so zamestnávateľom neboli v osobnom kontakte.

6. Dňa 1.7.2016 nadobudol účinnosť zák. č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok (C.s.p.), ktorým došlo k zrušeniu zák. č. 99/1963 Zb. v znení účinnom do 30.6.2016, Občiansky súdny poriadok (O.s.p.). V súlade s ust. § 470 ods. 1 C.s.p. odvolací súd po účinnosti tohto zákona vo veci postupoval podľa nového procesného predpisu pri zachovaní právnych účinkov úkonov, ktoré v konaní nastali dovtedy, v zmysle ust. § 470 ods. 2 veta prvá C.s.p. I keď napadnuté rozhodnutie bolo vydané za účinnosti O.s.p., nakoľko žalobkyňa proti nemu podala odvolanie už po nadobudnutí účinnosti C.s.p. (28.7.2016), pri preskúmaní splnenia podmienok na prejednanie odvolania (úplnosť odvolania, jeho prípustnosť, včasnosť podania a legitímácia subjektu konania podať odvolanie) a v ďalšom svojom procesnom postupe odvolací súd v plnenej miere aplikoval úpravu C.s.p.

7. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) prejednal odvolanie žalobkyne ako podané včas (§ 362 C.s.p.), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§§ 355 až 358 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C.s.p.), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 C.s.p., z hľadísk odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a), f) a h) C.s.p. a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

8. Žalobkyňa svojimi odvolacími námietkami učinila predmetom odvolacieho prieskumu tiež správnosť dokazovania, spôsobu vyjadrenia jeho hodnotenia v odôvodnení rozsudku a v konečnom dôsledku i správnosť skutkového záveru, že strany uzavreli písomnú pracovnú zmluvu dňa 29.4.2014 (str. 7 ods. 3 odôvodnenia napadnutého rozsudku). Význam tejto skutkovej otázky pre posúdenie platnosti skončenia pracovného pomeru v skúšobnej dobe so žalobkyňou je pritom nesporný, pretože základným predpokladom platného skončenia pracovného pomeru v skúšobnej dobe je existencia platnej dohody o skúšobnej dobe, ktorá okrem všeobecných náležitostí vyžadovaných pre právne úkony a pri zachovaní prepísanej písomnej formy (§ 45 ods. 3 Zákonníka práce) a požiadavky byť obsahovou súčasťou pracovnej zmluvy (§ 45 ods. 1 Zákonníka práce), ako správne konštatoval aj súd prvej inštancie, predpokladá tiež jej uzavretie najneskôr do času vzniku pracovného pomeru (R 6/1984). Na zdôraznenie

významu okamihu uzavretia písomnej pracovnej zmluvy pre posúdenie platnosti dohody o skúšobnej dobe odvolací súd upriamuje pozornosť na fakt, že podľa právnej teórie (napr. Barancová, H. Zákonník práce. komentár. I. vydanie. Praha: C.H.Beck, 2010, 693 s., str. 225) k neplatnému dojednaniu o skúšobnej dobe dochádza v praxi najčastejšie práve písomným vyhotovením inak ústne uzavretej pracovnej zmluvy až v priebehu trvania pracovného pomeru. Takúto právnu situáciu, ktorá, ako už bolo zmienené, nie je pri zakladaní pracovných vzťahov nijak výnimočná, tvrdí vo svojej skutkovej argumentácii tiež žalobkyňa; na podporu tohto tvrdenia logicky argumentuje nemožnosťou uzavretia pracovnej zmluvy v deň, ktorý je v nej uvedený, keďže k stretnutiu so zamestnávateľom v čase od pracovného pohovoru až do jej nástupu do práce nedošlo a dvomi svedkyniam preukazuje tiež, že takýto postup bol pri zakladaní pracovnoprávných vzťahov so žalovaným obvyklý. V konaní vypočutý riaditeľ organizácie žalovaného MUDr. X.Á. B., PhD., MPH a jeho asistentka Mgr. P. B. sa k okamihu uzavretia pracovnej zmluvy nevedeli vyjadriť a zmenová sestra Q. Q. po nepresvedčivých vyjadreniach v tomto smere v konečnom dôsledku uviedla, že v čase medzi pracovným pohovorom a nastúpením do práce sa so žalobkyňou nestretla. Tvrdenia žalobkyne v kontexte týchto dôkazov objektívne vzaté vyvolali silné pochybnosti o hodnovernosti údajov o dátume uzavretia pracovnej zmluvy tak, ako je v tejto zmluve uvedený, pričom vzhľadom na už zmienenú závažnosť tejto skutočnosti pre posúdenie pracovnoprávných nárokov žalobkyne mala predstavovať kľúčový objekt pozornosti súdu prvej inštancie z hľadiska vykonávaného dokazovania, jeho hodnotenia, ale predovšetkým z hľadiska vysvetlenia tohto procesu a úvah, ktorým pri formovaní svojho rozhodnutia riadil. Na škodu veci sa súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia obmedzil len na vyjadrenie spornosti tejto skutkovej otázky medzi stranami, na neadresnú reprodukciu výpovedí v konaní vypočutých svedkov a na konštatovanie že na základe vykonávaného dokazovania vzal za preukázané, že pracovný pomer žalobkyne a žalovaného vznikol na základe pracovnej zmluvy zo dňa 29.4.2014.

9. Už skoršia judikatúra Najvyššieho súdu SR (R111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania, majúca za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.). S tým názorom sa stotožnil aj Ústavný súd SR (por. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016). Na záse, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu SR č. R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov, podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v procesnej úprave, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne. I naďalej teda z pohľadu odvolacích dôvodov nepreskúmateľnosť rozhodnutia predstavuje nesprávnosť postupu súdu, ktorým sa odníma strane sporu možnosť uskutočniť jej procesné práva v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. (z hľadiska podmienok prípustnosti dovolania podľa ust. § 420 písm. f) C.s.p.; do 30.6.2016 ust. § 237 ods. 1 písm. f) O.s.p.) len v celkom ojedinelých (extrémnych) prípadoch, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (por. Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Za procesnú vadu konania podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. (§ 420 písm. f) C.s.p.) teda nemožno považovať to, že súd prvej inštancie neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa (por. uznesenie NS SR sp. zn. 5 Cdo 84/2017 zo dňa 25.10.2017). I Ústavný súd SR v zmysle svojej judikatúry považuje za protiústavné a aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

10. Podľa ust. § 157 ods. 2 O.s.p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

11. Vo všeobecnosti odôvodnenie je tou časťou rozsudku, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Zákon preto určuje konkrétne požiadavky na obsah odôvodnenia rozsudku tak, aby z neho bola zrejmá jeho opodstatnenosť, zákonnosť a spravodlivosť. Zákon vyžaduje, aby súd v odôvodnení rozhodnutia vymedzil tiež, ktoré skutočnosti boli pre jeho rozhodnutie zásadné, ktoré z nich boli medzi stranami nesporné a aké skutkové závery a na podklade ktorých dôkazov urobil vo vzťahu k skutočnostiam sporným. V odôvodnení rozsudku súd vysvetlí, aké skutkové zistenie odôvodnilo aplikáciu zvolenej právnej normy, podá jej interpretáciu na konkrétne okolnosti prípadu a vyvodí z nej závery o spornom práve či povinnosti. Povinnosťou súdu je v odôvodnení sa vysporiadať tiež s rozhodujúcimi argumentmi strán; z odôvodnenia má pritom podľa právnej praxe vyplývať dôvod, pre ktorý súd prijal či odmietol rozhodujúce argumenty, pričom len konštatovanie nesprávnosti či irelevantnosti argumentácie bez náležitého zdôvodnenia, požiadavku riadneho odôvodnenia nespĺňa.

12. V danom prípade súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku síce ozrejmil zásadné tvrdenia a právnu argumentáciu oboch sporových strán neustálil však za rozhodujúcu tiež skutkovú otázku okamihu uzavretia pracovnej zmluvy, vo vzťahu k nej v odôvodnení nevyjadril čiastkové skutkové zistenia a dôkazy, z ktorých ich súd prvej inštancie vyvodil a v konečnom dôsledku nevysvetlil skutkový záver, že k uzavretiu pracovnej zmluvy došlo dňa 29.4.2014. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku vôbec nevyjadril úvahy, ktorými sa riadil v rozhodujúcom právnom závere o platnosti dohody o skúšobnej dobe v kontexte argumentácie žalobkyne. Tento nedostatok odôvodnenia so zreteľom predovšetkým na zásadnosť otázky, v ktorej nedalo jasnú, zrozumiteľnú a presvedčivú odpoveď, možno vo svetle východísk uvedených v predchádzajúcom bode, bezpochyby považovať za už zmienenú celkom ojedinelú situáciu (extrém) pri odôvodňovaní rozhodnutia, a nie iba nespokojnosť odvolateľa so zdôvodnením. Pre tento nedostatok je rozhodnutie súdu prvej inštancie arbitrárne a z pohľadu odvolacieho súdu nepreskúmateľné, čo zakladá nesprávnosť postupu súdu, ktorým sa odníma strane sporu možnosť uskutočňovať jej procesné práva takej miere, že tým došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, a teda dôvodnosť odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. Preto odvolací súd rozsudok v odvolaní napadnutom zamietavom výroku, a tiež v závislom výroku o trovách konania zrušil postupom podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. a v zmysle ust. § 391 ods. 1 C.s.p. vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

13. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie náležite sa vysporiadať s tvrdením žalobkyne, že k podpísaniu pracovnej zmluvy, napriek v ňom uvedenému dátumu 29.4.2014 došlo až po vzniku pracovného pomeru strán dňa 1.5.2014, kedy podľa dohody so zamestnávateľom mala nastúpiť do práce. Vzhľadom k tomu na zásadný význam tejto spornej skutočnosti pre posúdenie platnosti dojednania o skúšobnej dobe a cez to platnosti skončenia pracovného pomeru v skúšobnej dobe so žalobkyňou predovšetkým umožní stranám prípadne doplniť svoje tvrdenia ohľadne okolností, za ktorých došlo k rokovaniu o uzavretí pracovnej zmluvy, k dojednaniu strán o podstatných náležitostiach zmluvy a v kontexte toho tiež ohľadne časových súvislostí, za ktorých došlo k podpísaniu pracovnej zmluvy, a tiež preukázať svoje tvrdenia návrhmi dôkazov. V ďalšom postupe po prípadne doplnenom dokazovaní, či už na základe návrhov sporových strán alebo za podmienok vyplývajúcich z ust. § 319 C.s.p. i z vlastnej iniciatívy, súd prvej inštancie umožní vyjadriť sa k nemu oboj stranám a po určení stavu rozhodujúcich skutkových otázok a uvedení svojho predbežného právneho posúdenia veci podľa ust. § 181 ods. 2 C.s.p. s prihliadnutím na povahu veci a zmenu procesnej úpravy v priebehu konania poskytne stranám priestor uplatniť prípadné ďalšie prostriedky procesného útoku a procesnej obrany. Následne po prípadnom doplnení dokazovania vo veci opätovne rozhodne, s tým, že v novom rozhodnutí vezme do úvahy len tie skutočnosti, ktoré vyšli (vyjdú) v konaní najavo (Čl. 11 ods. 4 C.s.p.), a len procesne správnym postupom. Nové rozhodnutie súd prvej inštancie náležite odôvodní tak, aby sa dôsledne a presvedčivo vypořiadal so všetkými skutkovo a právne relevantnými otázkami riešenými v konaní a argumentmi sporových strán a zároveň aby odôvodnenie nie len formálne spĺňalo náležitosti požadované ust. § 220 ods. 2 C.s.p., ale aby i materiálne zodpovedalo kritériám spravodlivého odôvodnenia.

14. Odvolací súd považuje za potrebné k ďalšiemu konaniu zaujať stanovisko k rozhodujúcim procesným, skutkovým a právnym otázkam súvisiacim so zrušovaným rozhodnutím, (tiež) nastoleným odvolacími námietkami žalobkyne a obsahom vyjadrenia žalovaného.

15. Podľa ust. § 72 Zákonníka práce v skúšobnej dobe môže zamestnávateľ a zamestnanec skončiť pracovný pomer písomne z akéhokoľvek dôvodu alebo bez uvedenia dôvodu, ak ďalej nie je ustanovené

inak. Zamestnávateľ môže skončiť pracovný pomer v skúšobnej dobe s tehotnou ženou, matkou do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacou ženou len písomne, vo výnimočných prípadoch, ktoré nesúvisia s jej tehotenstvom alebo materstvom, a musí ho náležite písomne odôvodniť, inak je neplatné. (2) Písomné oznámenie o skončení pracovného pomeru sa má doručiť druhému účastníkovi spravidla aspoň tri dni pred dňom, keď sa má pracovný pomer skončiť

16. Možno bez výhrad súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že lehota určená v ods. 2 citovaného ustanovenia zákona má poriadkový charakter, a že preto jej nerešpektovanie nemá za následok neplatnosť skončenia pracovného pomeru v skúšobnej dobe. Prvoinštančný súd si však dostatočne neuvedomil, že táto lehota je zákonom stanovená len ako časový predstih dňa, kedy sa podľa oznámenia o skončení pracovného pomeru v skúšobnej dobe má pracovný pomer skončiť a nijak nemení a nemá ani dosah na spôsob posudzovania následkov nesplnenia povinnosti zamestnávateľa skončiť pracovný pomer v skúšobnej dobe najneskôr do uplynutia skúšobnej doby, tak ako to vyplýva z ods. 1 citovaného ustanovenia Zákonníka práce. To inak povedané znamená tiež, že skončiť pracovný pomer v skúšobnej dobe oznámením zamestnávateľa nemožno po uplynutí skúšobnej doby, a to ani spätne (uvedením skoršieho dňa skončenia pracovného pomeru, ktorý spadá do skúšobnej doby).

17. Súd prvej inštancie sa ďalšej právnej vady dopustil pri posudzovaní právneho stavu z hľadiska okamihu nastúpenia právnych účinkov oznámenia o skončení pracovného pomeru, ktoré zamestnávateľ doručoval poštovým podnikom.

18. Podľa ust. § 38 ods. 1 veta prvá a ods. 4 Zákonníka práce, písomnosti zamestnávateľa týkajúce sa vzniku, zmeny a skončenia pracovného pomeru alebo vzniku, zmeny a zániku povinností zamestnanca vyplývajúcich z pracovnej zmluvy musia byť doručené zamestnancovi do vlastných rúk. (4) Povinnosť zamestnávateľa alebo zamestnanca doručiť písomnosť sa splní, len čo zamestnanec alebo zamestnávateľ písomnosť prevezme alebo len čo ju poštový podnik vrátil zamestnávateľovi alebo zamestnancovi ako nedoručiteľnú, alebo ak doručenie písomnosti bolo zmarené konaním alebo opomenutím zamestnanca alebo zamestnávateľa. Účinky doručenia nastanú aj vtedy, ak zamestnanec alebo zamestnávateľ prijatie písomnosti odmietne.

19. Z citovaných ustanovení zákona vyplýva, že právne účinky oznámenia o skončení pracovného pomeru, majúceho nepochybne povahu písomnosti zamestnávateľa týkajúcej sa skončenia pracovného pomeru nastávajú, v prípade jeho doručovania poštovým podnikom okamihom prevzatia zamestnancom a nie podaním oznámenia na poštovú prepravu, ktoré je z časového hľadiska nastúpenia účinkov oznámenia právne bezvýznamnou skutočnosťou. To potom znamená, že oznámenie o skončení pracovného pomeru v skúšobnej dobe musí byť druhej strane pracovného pomeru doručené najneskôr do skončenia skúšobnej doby, inak by bolo neplatné. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie vyšiel zo zistenia, správnosť ktorého nateraz nebola žiadnou zo strán vytknutá, že k vzniku ich pracovného pomeru došlo dňom 1.5.2014, hoc žalobkyňa tvrdí, že pracovnú zmenu mala nariadenú a do práce nastúpila až dňa 2.5.2014. Za predpokladu platnej dohody strán o skúšobnej dobe (viď. bod 8 odôvodnenia) tak deň vzniku pracovného pomeru 1.5.2014 korešponduje s prvým dňom 3-mesačnej skúšobnej doby (§ 37 Zákonníka práce), ktorá, pokiaľ by nedošlo k skoršiemu doručeniu oznámenia o skončení pracovného pomeru v skúšobnej dobe žalobkyni, uplynula by dňom 1.8.2014 (§ 122 Občianskeho zákonníka).

20. Z uvedeného vyplýva, že v prípade, ak súd prvej inštancie dospeje k záveru o platnosti dohody strán o skúšobnej dobe, ťažiskovom pre posúdenie uplatnených nárokov z neplatného skončenia pracovného pomeru žalobkyne sa stane skutková otázka doručenia oznámenia o skončení pracovného pomeru v skúšobnej dobe žalobkyni zamestnávateľom osobne na pracovisku dňa 23.7.2014. V tejto súvislosti sa žiada odvolaciemu súdu poznamenať, že súd prvej inštancie sa s touto otázkou síce vysporiadal so záverom, že tvrdenie žalovaného nebolo preukázané, so spôsobom, ako pritom v odôvodnení napadnutého rozsudku vysvetlil rozhodujúce skutkové východiská a ich hodnotenie sa podľa odvolacieho súdu nemožno uspokojiť. Súd prvej inštancie totiž svedecké potvrdenie skutočnosti odmietnutia žalobkyňou jej osobne doručovaného oznámenia o skončení pracovného pomeru v skúšobnej dobe dňa 23.7.2014 svedkyňou P. B. vo svojej podstate považoval za nepravdivé, pretože táto nebola prítomná (zrejme v miestnosti), keď žalobkyňa odmietla prevziať oznámenie a JUDr. S. J. len preto, že žalobkyňa sa vyjadrila, že ho na pojednávaní videla prvýkrát. Za významné pri hodnotení týchto

dôkazov vzal súd prvej inštancie tiež skutočnosť následného (opätovného) doručovania oznámenia, v ktorom postrádal zmienku o už skoršom osobnom doručovaní tejto písomnosti.

21. V odôvodnení rozsudku podľa už citovaného ust. § 157 ods. 2 O.s.p. (§ 220 ods. 2 C.s.p.) musí súd tiež vyjadriť, akými úvahami sa riadil pri hodnotení dôkazov. Dôkazy totiž nestačí iba vykonať a informáciu z nich vyplývajúcu preniesť do odôvodnenia rozhodnutia, ale je nutné ich tiež náležite vyhodnotiť, a teda posúdiť ich vierohodnosť a relevantnosť. V tomto smere významnú úlohu zohráva zásada voľného hodnotenia dôkazov, ktorú je potrebné v civilnom sporovom konaní bezvýhradne uplatňovať. Táto zásada umožňuje voľný myšlienkový proces súdu, ktorého výsledkom je záverečné presvedčenie ohľadne posudzovanej spornej skutkovej otázky. Súd vykonané dôkazy hodnotí podľa svojich vlastných záverov, opierajúcich sa o skúsenosti a logiku (por. Zoufík, F.: Soudy a soudnictví, C.H.Beck, Praha 1995, str. 130). V občianskom súdnom konaní bola uvedená zásada zakotvená v ust. § 132 O.s.p. (v súčasnosti v ust. § 191 C.s.p.), podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomných súvislostiach; pritom starostlivo prihliada na všetko čo vyšlo počas konania najavo. Voľné hodnotenie dôkazov sa okrem iného opiera tiež o povinnosť súdu vyhodnotiť všetky vykonané dôkazy, majúce k spornej skutočnosti výpovednú hodnotu bez zreteľa na to, či potvrdzujú alebo vyvracajú tvrdenia účastníkov a v neposlednom rade tiež o zásady logiky. Zásada voľného hodnotenia dôkazov je limitovaná požiadavkou nadväznosti medzi skutkovými zisteniami súdu, získanými v procese dokazovania, úvahami súdu v procese hodnotenia dôkazov a jeho právnymi závermi (por. napr. nález ÚS SR sp. zn. III. ÚS 332/09 z 26.1.2010) a je nezlučiteľná s eklektickým výberom dôkazov, smerujúcim k jednostranným záverom. Odôvodnenie rozhodnutia sa tak nevyhnutne nemôže zaoberať tiež bez vyjadrenia hodnotiacich hľadísk, na základe ktorých súd posúdil niektoré z vykonaných dôkazov za nevierohodné alebo nepravdivé. Je potrebné pritom presvedčivo vysvetliť, z akých konkrétnych dôvodov súd takýmto dôkazom neuveril. V aplikačnej praxi súdov sa ustálilo, že pri dôkaze výsluchom svedka súd hodnotí vierohodnosť výpovede nielen s prihliadnutím na to, aký má svedok vzťah k účastníkom alebo k prejednávanej veci, ale tiež so zreteľom na jeho rozumovú duševnú úroveň, na okolnosti, za ktorých vnímal skutočnosť, o ktorých vypovedal, ďalej s ohľadom tiež na spôsob reprodukcie týchto skutočností (vnútornú jednotnosť prezentovaných skutočností), chovanie sa pri výsluchu a poznatky získané na základe hodnotenia iných dôkazov (konzistentnosť s inými dôkazmi). Hodnotenie svedka z pohľadu týchto kritérií je potrebné v stručnosti vysvetliť v odôvodnení a až na takto vylúčené dôkazy je procesne správne v skutkových záveroch neprihliadať. Pokiaľ ale súd opomenie takého vyhodnotenie dôkazov, z ktorých bolo možné čerpať skutočnosť významnú pre právne posúdenie veci, jeho postup je procesne nesprávny.

22. Tejto procesnej nesprávnosti pri hodnotení dôkazov a pri odôvodňovaní napadnutého rozsudku sa dopustil aj súd prvej inštancie, pokiaľ bez náležitého vysvetlenia nevyšiel tiež zo svedeckej výpovede P. B., ktorá i keď podľa jeho zistenia dňa 23.7.2014 nebola prítomná na stretnutí žalobkyne so zamestnávateľom, svedecky potvrdila celý rad takých skutočností, ktoré k tejto spornej skutočnosti majú nesporne nielen nepriamu, ale aj priamu výpovednú hodnotu (medzi inými mala vyhotoviť oznámenie, ktoré bolo žalobkyni dňa 23.7.2014 doručované, zabezpečila účasť žalobkyne na stretnutí a potvrdila tiež, že sa stretnutie v tento deň uskutočnilo za prítomnosti tiež JUDr. S. J.). Súd prvej inštancie procesne nesprávne odmietol dôkazný význam vyjadrenia JUDr. S. J. k posudzovanej spornej skutočnosti vo svojej podstate len na podklade tvrdenia žalobkyne, že ho videla prvýkrát až v priebehu konania. Naproti tomu súd prvej inštancie precenil dôkazný význam skutočnosti opätovného doručovania oznámenia žalobkyni, a tiež skutočnosti, že v nej skoršie doručovanie nebolo zmienené. Odvolací súd v tejto súvislosti pripomína, že na základe nepriamych dôkazov je možné urobiť skutkový záver len v prípade, ak vzájomne súvisia a podporujú sa, sú navzájom súladné a v tejto vzájomnej previazanosti nepripúšťajú iný logický priebeh udalostí. To zjednodušene povedané znamená, že pokiaľ výsledky hodnotenia nepriamych dôkazov vytvárajú podmienky len pre úsudok, že je možné (viac alebo menej pravdepodobné), že dokazovaná skutočnosť sa stala, a teda zároveň pripúšťajú aj možnosť (väčšiu alebo menšiu pravdepodobnosť), že sa dokazovaná skutočnosť naopak nestala, nemožno urobiť na základe nepriamych dôkazov záver o pravdivosti takejto skutočnosti. Zároveň platí, že za skutkovú variantu k nepriamymi dôkazmi preukazovanej skutočnosti sa nepovažuje taký skutkový dej, ktorý predstavuje nelogický spôsob priebehu udalostí, ktorý zakladá rozumné pochybnosti, že k nemu došlo alebo ho nemožno v okolnostiach prípadu považovať za vierohodný. Premietnuté na daný prípad, doručovanie písomnosti poštovým podnikom bez poznačenia skutočnosti v nej, že sa tak deje už opätovne ani nevyklučuje, že k osobnému doručeniu dňa 23.7.2014 došlo a nepredstavuje ani nelogický spôsob priebehu udalostí.

23. V ďalšom konaní súd prvej inštancie bude mať na zreteli tieto všeobecné teoretické východiská a právnou praxou aprobované parametre a pri hodnotení dôkazov predovšetkým však výsluchom svedkov na ich podklade náležite vyhodnotí vierohodnosť a pravdivosť každého z nich; svoje závery v tomto smere preskúmateľne a v súlade s pravidlami logiky odôvodní a len na tie z vykonaných dôkazov, ktoré v tomto postupe z hľadiska vierohodnosti neobstoja, nebude prihliadať. Každý z vykonaných dôkazov, majúci výpovednú hodnotu k spornej skutočnosti osobného doručovania oznámenia žalobkyni, ktorý naopak vyhodnotí ako vierohodný vezme do úvahy v jednotlivosti i vo vzájomnej súvislosti s inými dôkazmi, neopomenie pritom dôkazný význam tiež nepriamych dôkazov a takto vyvedený skutkový záver v odôvodnení náležite, v súlade s pravidlami formálnej logiky i zdôvodní. Len pre úplnosť odvolací súd poznamenáva, že názor žalovaného, podľa ktorého je možné platne skončiť pracovný pomer v skúšobnej dobe aj ústnym oznámením je síce správny, takémuto smerovaniu právneho posúdenia veci však nateraz nezodpovedajú ani tvrdenia strán, a ani žiadna skutočnosť, ktorá v konaní doposiaľ vyšla najavo. Z toho dôvodu odvolací súd nepovažuje za účelné z hľadiska ďalšieho konania bližšie sa tejto skutkovej alternatíve v tomto rozhodnutí venovať.

24. V ďalšom konaní a v novom rozhodnutí je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 C.s.p.).

25. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie tiež o všetkých trovách, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

26. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné (§ 355 C.s.p.).

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.